Ч. 135. Львів, Пятниця дня 18 (30) червня 1899. Річник III.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . 3 р. ав.
на місяць . . . . 1 р. ав.
За границею:
на цілий рік . . 20 рублів або 40 франків
на пів року . . 10 рублів або 20 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 5 **ул. Ліндого**. — Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Маніфестация львівскої Поґодиньскої кольонії.

(+) Рік ледви минув з того часу, як батько консолїдациї для завершеня цїлої серії консолїдацийних змагань і маніфестаций, окружений опозицийними народовцями, обходив на львівскій замковій горі сьвято народного відродженя Галицкої Руси, з тими, що давно відцурали ся і рускої мови і рускої народности, а просто за сребренники пішли служити тим, що на Українї замкнули на колодку уста українсько-рускому народови. Здавало ся батькови консолїдациї і цїлому львівскому штабови сконсолїдованих народовців, що они запряжуть відступників нашої народної ідеї, наших кацапів, до свого »народовецкого воза« (говорячи високопарним висловом бувшого посла Телїшевского) і стануть ними поганяти по своїй волї, а скріпившись консолїдациєю з кацапами доведуть до »зміни системи«, про яку безнастанно деклямував батько консолїдациї і в радї державній і на вічах та »Народній Радї« і в своїх орґанах »Дѣлѣ« та »Свободї«. Плян сей, підданий батькови консолїдациї єго давним другом і полїтичним інспіратором Б. А. Дїдицким, розвіяв ся як дим у воздусї, всї надії показали ся пустою миляною банькою, а батько консолїдациї не лише не виплив на верх на розбурханих консолїдацийних хвилях, але і сей »народовецкий віз« заточив у таке багно, з котрого тепер прозрівші опозицийні народовцї не можуть єго рушити нї взад, нї вперед. »Зміна системи« в напрямі бажанім батьком консолїдациї не наступила, хоч давно вже у керми правительства нема ґр. Баденього, котрому він приписував в тім всю вину; кацапи на Галицкій Руси не тілько не щезли, як се заповідав одушевлений інтерпретатор консолїдациї, Телїшевский, але вийшло як раз противне. Кацапи запрягли опозицийних народовців у свої шори, бо як впевняє рабін кацапского кагалу О. А. Мончаловский »въ дѣйствительности украинофили безъ содійствія русской партіи не въ состояніи предпринять никакой общенародной акціи«; кацапи всюди і при кождій нагодї виступають і в своїх видавництвах і на всяких зборах против народної ідеї, мови і лїтератури українсько-рускої, поборюють народовців (котрих они звуть »украинофилами«) навіть з підмогою самих народовців (н. пр. усуванє читалень »Просьвіти«, а засновуванє замість них читалень общества Качковского), а опозицийні народовцї ледви деколи здобудуть ся на те, щоби хиба відворкнути в своїх орґанах і то вельми смиренно і все з надією, що кацапи поправлять ся, щоби лише, борони Боже, кацапский штаб не виповів прихильности батькови консолїдациї, не відтрутив єго від себе. Роля кацапских прислужників, в яку поставив опозицийних народовців батько консолїдациї, навтямила ся вже щирим народовцям опозицийним, у котрих не є остаточною цїлию осягненє посольского мандату кацапскою підмогою, але добро руского народу. Сей загал народовскої опозициї прозрів уже на стілько, що бачить пониженє народовців кацапскими союзниками, бачить шкоди, які розвиткови і поступови українсько-рускої ідеї народної заподїяла консолїдация. Не бачать, чи не хотять ще всего того бачити і зрозуміти деякі шефи консолїдацийного штабу, котрі признають ся на сором до наведеного в горі висказу О. А. Мончаловского, дарма що сьвітлий ювілей столїтних відродин українсько-руского письменьства як раз стає певним доказом, що народовцї самі про себе становлять поважний чинник, спроможний дбати про подвигненє руского народу і про всяку народну акцию.

Коли-ж сї народовскі проводирі консолїдациї не прочуняли ся після палочного лицарства кацапского на високім замку, коли »Дѣло« »не хоче ще вірити«, щоби О. А. Мончаловский міг здобути ся на таку сьміливість, щоби в Петербурзї на Пушкиньскім ювілею проголосити народну єдність галицких Русинів з Москалями, то може спадуть їм полуди з очий після недїльного »литературного и вокально-музыкального утра« і »вольныхъ бесѣдъ«, в гостинницї Белль-вю та »привѣтствій« надісланих при сїй нагодї з ріжних сторін. В справозданю »Галичанина« про се »Пушкинское торжество«, устроєне львівскою Поґодиньскою кольонією в новім поправнім виданю, уложенім вельми обережно у вичислюваню участників, проглядає зовсїм виразно і недвозначно полїтична пропаґанда обєдинительна з Московщиною, а запереченє істнованя українсько-руского народу яко такого. Аранжери торжества жалкують лише, що при сїй нагодї не довелось їм виявити своєї ґравітациї до православія в тутешній православній церкві задля неприсутности приходника, але все иньше повело ся зовсїм по думцї Поґодиньскої кольонії. »Сьвяткували ви (украинофилы) столїтні відродини українсько-руского письменьства«, думали собі кацапи, »то ми вам наперекір устроїмо »торжество в честь величайшого русского поета, щоби заманіфестувати нашу єдність з Московщиною« і се зробили, тикнувши дулю під ніс своїм сконсолїдованим союзникам народовским. В »Народнім Домі«, здвигненім грошем руского народу для єго культурного розвитку і поступу, зібрали ся не ті, що дбають як знають про єго обряд, язик, письменьство, просьвіту, добробит, але ті, що сего народу відцурали ся, що відпекують ся руского обряду, рускої мови і народности, зібрали ся представителї »всей львовской русской интелигенціи, признающей єдинство русского на-

---

3

ЕЛЇЗА ОРЖЕШКОВА.

Недосьпівана пісьня.

(Дальше.)

— Князь?! — поспитала.

— Так; князь, що по причинї маєткових відносин спинить ся тут якийсь час...

Вона подумала хвилину та вагаючи ся поспитала:

— А ви приїхали з князем?

— Так, — відповів — я приїхав з князем Оскаром.

— Ви є мабуть у князя Оскара в гостинї?

— Як раз нї, панї. Я є домашний князя, їжджу та перебуваю з ним всюди та все...

Надумав ся хвилину та докинув іще:

— Я є домашний, а заразом найблизший друг князя.

Подумала: Чи не секретар, або повномочник князя! Знала, що великі пани мають повномочників та секретарів. Що вона зрештою могла там знати, які уряди є при княжих дворах! Вже-ж що є численні та ріжні. В її души відозвало ся вдоволенє, що чоловік з яким іно познакомила ся, не був княжим гостем. Сама не знала, чому се її утїшило, досить що утїшило.

— Чи князь молодий? — поспитала.

Пшиємский завагав ся хвилину, а відтак з усьмішкою, що видала ся їй троха дивною, відповів:

— Так і нї; жиє не дуже довго, але пережив богато.

Притакнула головою.

— О так! Представляю собі кілько щастя та приємностий мусїв зазнати.

— Так думаєте?

— А вжеж. О, Боже! Такий богатий може все робити, що йому лише захочеть ся!

Листкуючи від нехоча тонкими пальцями книжку, відповів:

— І нещастє його в сьому лише... що много річий перестало його бавити.

Задумала ся хвилю.

— Справдї — сказала — богато річий може показати ся не такими то добрими, як в починах, або з далека...

— Ви се розумієте? — З немалим зчудованєм поспитав.

З веселою усьмішкою відповіла:

— Жию не довго, але досьвіду вже маю богато.

— Наприклад? — поспитав жартом.

— Я мала вже кілька або кільканацять таких випадків, коли то я бажала чогось сильно, про щось горячо мріла, а відтак пересьвідчила ся, що не варта було бажати та мріти...

— На приклад? — повторив.

— На приклад, бажала я мати подругу, але таку сердечну, сердечну, з якою могли би ми жити справдї враз.

— Що се значить: жити справдї враз?

— Се значить: не мати нїчого окремого лише всьо спільне. Спільно думати про всьо, взаїмно помагати собі у всїм, спільно тїшити ся та бідувати...

— Гарна проґрама! Чи повела ся вам? Похнюпила вочі над роботою.

— Не повела ся. Вже може у двічі думала я, що маю таку подругу, вже була я безмірно щаслива, а відтак...

— Позвольте панї докінчити... Відтак пересьвідчили ся ви, що раз сесї подруги були далеко меньше мудрі чим ви, тож годї було з ними думати; другий, що дїйсно не любили вас... Так?...

(Далї буде).

рода«. І когож бачимо посеред сеї »многолюдной толпы«, як висловлює ся о зібраних »Галичанинъ« — бачимо там Б. А. Дідицкого, Д-ра Льва Павенцкого, Д-ра Ив. Добряньского, Д-ра В. Дудикевича і всїх тих, з котрими батько консолїдациї бажав перевести »зміну системи«, переводив так нещасливо вибори до ради державної і ради міста Львова, і спільно сьвяткував відродженє Галицкої Руси, бачимо сьвящеників К. Сеника, Савюка, Крохмалюка, Симеона Дуткевича і ин., а все те відбуває ся під авспіциями секретаря »императорского консульства К. А. Карасєва!« Хоч »Галичанинъ« не подає »воодушевленныи и многосодержательныи рѣчи« Д-ра Добрянского, Павенцкого, Дудикевича, Сеника, Савюка, С. Дуткевича и ин., то можна собі досьпівати, які там виголошувано »вольныя бесѣды« на тих »вечеринкахъ« під предсїдательством Дудикевича і під авспіциями секретаря »русского конзульства«, а почасти відкриває завісу телеґрама вислана на внесенє д ра Павецкого Петерсбурскій Академії Наук, як і телеґрами наспівші з ріжних сторін на Пушкиньске торжество. Телеґрама вислана Петербурскій Академії наук, котру зібрані там адвокати, сьвященики, редактори, крестяни і студенти підписали, виразно зазначує »нерасторжимое єдинство съ русскимъ міром і називає Академію Петерсбурску »двигательницею всерусской культури« Дръ Геровский, зять добре відомого Адольфа Івановича Добрянского, піонєр всерусской ідеї в Чернівцях, висловлює зовсїм недвозначно в своїй телеґрамі, що розуміє Пушкиньске »празнество, какъ выраженіе сознанія нашего народного єдинства съ великою Русью«. Костецкий, предсїдатель віденьского академічного товариства »Буковина« величає ся, що се товариство »воспитало не одно поколѣніе галичанъ и буковинцевъ въ русскомъ дусѣ, воспѣтомъ чествуемымъ поетомъ« а відомий добре Дръ Верґун прославляє Пушкина задля того, що »неодного зъ насъ спасъ отъ польской Сциллы и украинофильской Харибды« і на силу загортає загалом »три милліона галицко-русскихъ Ивановъ« в табор »стихійних москвофиловъ« і радїє, що тим духомъ »у насъ попахиваетъ«.

Здаєть ся, доволї ясно і виразно говорять члени львівскої Поґодиньскої кольонії, щоби батько консолїдациї і члени-народовцї консолїдацийного штабу львівского зрозуміли, куди веде ся стежка в горох, щоби пізнали свою похибку, щоби дійшли до переконаня, що яка небудь спілка з тою »историческою партією«, як она себе любить називати, виходить на шкоду руского народу, суперечить всїм нашим змаганям народним і цїлій ідеї українсько-рускій. Сконсолїдовані народовцї повинні вже раз зрозуміти, що то, що почав свого часу Денис Зубрицкий і товариші з Поґодином, продовжав опісля Яків Головацкий, Б. А. Дідицкий et comp. з Лебединцевим, Наумович з Саблєром, а тепер веде то само »муж довірія« О. А. Марков, О. А. Мончаловский etc. etc. etc. з благотворітельним комітетом — відомо вже і з документів оповіщених за яку цїну — і що все те має метою зруйнувати всяку роботу Русинів оперту на народній основі, а підготовити підстави до релїґійного, лїтературного національного обєдиненя Русинів з Москалями, і ми маємо після забагів сих »ґаспод« потонути »въ русскомъ морѣ«, як висловив ся Пушкин — се є цїль »историческихъ преданій и чаяній будущаго«, говорячи словами О. А. Мончаловского.

Хто там наставив ся — най іде »въ свой Суздаль«, але нехай не присвоює собі права промовляти іменем руского народу, а наші любителї консолїдациї повинні тямити, що щирий Русин-народовець не може і не повинен мати нїякої спілки з тими людьми, инакше сам стає в ряди відступників українсько-руского народу, помагачем і подвижником єго винародовленя.

Допись з України.

Слабі ми, батьку! По Кавказ від Сяну
слабі, розбиті на атомів дріб!
І кождий в серцї люту носить рану,
склада надії нерозцьвілі в гріб.

Іван Франко.

Важко писати. Рука через міць слухаєть ся. Але-ж болить воно, болить дуже до пробі болить і мовчати моцї не має. Власні вони — і торкати ся до них не солодко, але треба.

Слабі ми. Ой які-ж ми слабі! Але через віщо-ж істнує та наша слабість? Невже тільки через обставини одні? Невже-ж наша доля до кінця віку бути все підлеглими тим гидким обставинам і нїколи ті обставини не станутъ підлеглими від нас? Коли так, то що ми за люди?!

Невже орґанїзм, який складаєть ся з 25 мілїонів істот, не є на стільки вже живим, щоб міг би він виділити себе природничим способом де кільки тисячів, тільки хоч де кільки тисячів, осіб, які виробили-б з себе задля всієї великої народньої істоти здорову, путню, верховідну клїточку. »Слабі ми, розбиті на атомів дріб!« Але ми дріб одного тїла і чи підлеглі-ж ми є тому фізичному законові, по якому однорідні материї намагають ся до неодмінного сполучення? Чи силкуємо ся-ж ми купити ся у всему загально, щоб тим підперти свою слабість, коли і не зовсїм єї знищити? Куди там! Сьміливо кажу, що і навпаки ще. Ми всї, в очі, то ще і так-сяк один до одного, за очі-ж, то кождий кождого радий би був задавити, ногами затоптати, як тільки мога поганїйше обпаскудити. Нема ворогів найлютїйших, як ми, Українцї, один до одного. Своєю такою вдачею ми витворюємо якусь історичну подію сумну, дуже сумну, але-ж зовсїм не славетну і коли і користну, то хиба задля ворогів наших тільки. Чи-ж покладаємо ми про те, що то скаже про нас істория людскости?! Як вона нас назве?!

Брати! Чим ми себе прославляємо?! Зглянь-мо ся-ж, зглянь-мо ся-ж хоч трохи і перш усього кождий на себе, а потім вже і один на одного і схаменемо ся, поки може не пізно ще.

Стрітили ся пан Петро з паном Іваном. Сїли вони, балакають. І що-ж, вони може любенько радють ся об чому по братерському? Може вони дїлють ся, втїшаючи ся, таким чи інчим здобутком такої, чи інчої працї властної, чи й гуртової? Куди там! Вони з первого-ж слова навскоки вже лають, всї кісточки перемивають, на всї нравственні боки повертають всїх, всїх, без виключности всїх, неприсутних тут, третїх.

— Я, я один тільки бойкий і є, остатнї-ж то негідь, то дурнї, то гидота... і, Боже! Папір не видержав би, почервонїв би від всїх тих лайок, вимовів, які прикладають ся тодї до всїх тими двома.

Терпимости один до одного у нас не має зовсїм і через те то ми всї вороги:

Той не так сьміє покладати, як саме про те покладаю я, як він те сьміє робити? Хиба-ж можно не згожувати ся зо мною у всїм загально? Ба?! От гидота він...

— Той, письмовець вже певно гадає що він кебетливійший над мене. Він!? Ха-ха-ха! О, дурний, о нїкчемний! ось я що, ось у мене що!... і так дальше до безконечности.

Як він сьміє казати, що треба працювати з низу, коли я кажу, що з гори? Як він сьміє дурний!? Він мертва людина, жива-ж сила бєть ся тільки в минї і т. і.

— Ось той старий, ну що з того, що він увесь свій вік працював без утоми і щиро, але що він зробив?! Хиба так треба було робити?! Анї, як би я був на його місцї, то я не так-би, не такого-б наробив! О, я, я, я!... — Та що-ж ти зробив? — Ще нїчого, але я ще зроблю! — Угу, побачимо! — Побачите, що я не такий, як оттой безмозгий, безталановитий, сплїтник старий: він людина безграмотна, бо-ж всяк же знає яке його було вчення, а бач, наукові статї він писав! Полова його всї писання, полова його праця, він сам випханий тиєю половою...

— Але за що-ж ви на його так? Адже-ж він вам не перешкаджає в вашій будучій працї, то ви і забудьте про його, за дарма не тратьте своїх нервів за для такого згадуваня про його, то за для його хоч і все однаково, а за для вас буде краще, здоровійше і більше культурною людиною на око хоч чиє ви будете здавати ся. Ким-же може вам за для ґімнастики язикової це треба, то можно-б й об чому инчому, більше кращому за для себе поторохтїти.

Про те-ж чиж погадали ви, добродїю, коли-небудь, як то ваші дїти про вас скажуть? Невже-ж і вони те-ж оттак будуть лаяти ся і казати оттак і про вашу працю, коли ви ще що і зробите, що ви однї сї тільки нїкчемности, та гидоти наробили, а як би вони були-б на вашому місцї, то... га? — Я не знаю і сього не хочу знати.

— А слїд-би було погадати й об тому.

Взагалї-ж у нас всї негідники, всї сякі такі, перетакі! Той через те, що дуже богомільний, тай не з таким то почутєм молитву вимовляє, той зовсїм не хоче молити ся, а ось той то одружив ся не на такій, на якій би слїд було, той не так дїтий виховує, той держить себе осторонь, а сей усюди пхає ся і т. д.

І всїх, всїх своїх ми лаємо, обносимо; Не знаю, чиж нравственно те, чиж культурно?

Послїдними-ж часами то у нас народив ся ще тип новий, тип зовсїм хитрий. Цей тип, то він ґенїй. Той ґенїй-повістяр, той ґенїй поезиї, той драми, той публїцїстики, а той і полїтики. І всї цї ґенїї знов таки один на одного і на всїх так злі, що аж люті через те, що вони анї один одного, анї нїхто їх ґенїями не признає.

— Ви не маєте основи під своїми ногами! Ви і самі не знаєте, навіть не втямите, збагнути не можете, ладу самі собі не даєте, до чого треба вам сїлкувати ся, до чого добивати ся, яку мету треба мати у себе перед очима! Ви дурні, безголові, безмозкі люди! все я, я, я!

— Та, що-ж ви? — А те, що я, та й годї. Хиба ви нїчого в менї не добачаєте? — Нї, нїчого. — Як! Та я у всьому проти вас є діаметрально противна людина: Ви темнота, я сьвіт, ви смерть, я життя...

Оттак бува кричить полїтик ґенїй, — кричить він, ґвалтує і знов таки, як і всї, всїх він до одного перелає, кого тільки знає за очі, як і звичайно. Нове у такого ґенїя є те, що він вас же, свого собесїдника, в вічі ображує своєю злою іронїєю, як йому здаєть ся, так культурно, делїкатно, що воно стане за озвінку кацапську лайку.

Але він свій, Українець, він продукт рідного народу, син одної з вами неньки і ображати ся на його хиба-ж, можно? Нї, не можливо...

Ipsequae.

Вісти з Канади.

В американьскій »Свободї« пише п. Ґеник про еміґрацию, як слїдує:

Думаю, що цїкава річ буде, не так може для нас Канадийцїв, як для наший людий в Сполуч. Державах та самих Галичан та Буковинцїв, довідатись про сегорічну нашу еміґрацию. Отже не від річи, думаю, буде, єсли дещо про туюж скажу, наколи дані менї під рукою. Ряд канадийский, не маючи понятя о наших відносинах краєвих, був з початку дуже прихильний тїже, однак тепер, наколи переконав ся, що наших людий до Канади дуже легко дістати, став призадумуватись, що єму почати з масами Галичан та Буковинцїв. Число еміґрантів наших до кінця 1898 р. виносило 12.000. Сего-же року до червня прибула спора порция, бо 5.000 нашого народа. Дальше доносять ґазети, що число дійде до 50.000, що, розуміє ся, єсть сильно пересаджене, однак в кождім разї до кінця року належить ся сподївати других 5.000.

Се називає ся масова еміґрация, над котрою, як кажу, ряд канадийский став призадумуватись, що єму почати. Треба знати, що ряд тутешний, аби придбати поселенцїв, офірує кождому аґентови приморскому за дорослу особу 5 долярів, а за малу 2 дол.

Тим способом аґенти певно красний гріш вхопили, перевозячи наших людий до Канади. Тепер ряд побачивши таку масову нашу еміґрацию з днем 1. червня с. р., зніс так звані bonus-и, будучи того переконаня, що еміґрация зменьшить ся. Я думаю, що тоє цїлковито не зменьшить нашої еміґрациї, бо хоть можна при-

знати, що надморскі аґенти позабиравши адреси від їдучих до Канади, пустили много листів заохочуючих до їзди, до їх знакомих та кревних, то всеж таки ті кревні та знакомі очікують листів від них самих і аж по прихильних писанях порівнуючи з листами аґентів пускають ся в дорогу. Може бути, що дехто пускає ся на письма аґентів, однак єсьм певний, що таких дуже мало. Отже значить, що ряд канадийский, зносячи bonus від Галичан та Буковинців не в силї зменшити еміґрациї наших людий.

Так щож може статись в будучности? То одно, що в скорі ряд поставить дуже трудні услівя для наших людий, як приміром може ряд постановити, що лише письменну родину пускає ся, або з певною квотою гроший. Єсли до того прийде, годї сумнїватись — то дорога буде замкнена до Канади. Щоби була дорога отворена для наших людий, певно, що ми не маємо права сего жадати, бо наколи в своїй рідній землї не знаходимо опіки, так годї сего надїятись від чужого ряду.

Така велика сила народу стала рушатись з краю, що певно вскорі може заселити великі простори канадїйскі, на що, розуміє ся, ряд рівнодушно не буде дивитись. Може єще зо три лїта ряд буде прихильно дивив ся на нас, але наколи при виборах теперішний ряд би упав, тодї противна партия віднесесь до нас неприхильно.

Так і се благодать, що десь кутик для того бідного народу найшов ся, що хоть якась часточка так великого як рівно нещасливого народу знайде лекше житє.

Сумно дуже, що наші Галичани дивлять ся на нужду свого народу, а не бачать, слухають, а не чують стонів голодних своїх братів. Так щож, ситий голодного не знає. Бавлять ся, полїтикують, Русь підносять, а братя з голоду пухнуть. Нарід плюнувши на інтелїґенцию, прорубав собі сам дорогу і пустив ся в Канаду сильною струєю, а тут певно не загине, лише по пару лїтах стане чоловіком.

Один з видних проводирів наших пише до мене письмо, що гріх непростимий, що я покинув край. Бідняга не понимає, що говорить. Він сего не хоче знати, що через мої руки 17.000 народу перейшло, котрому, яко син того народу, вірно служу. Належало би коньче прозріти, а гріх могла би інтелїґенция поправити. Еміґрация нам не пошкодила; поселенцї підносять ся, а найлучший доказ є, що кождий кревного та знакомого стягає.

До нинї є наших 17.000, котрі майже всї суть на земли і кожда доросла особа бере 160 акрів. Нинї уже наш чоловік не боїть ся землї, як бувало, але бере як найбільше, бо в Галичинї всего навчив ся! Дуже мала часть осталась в Вінніпегу та троха по зарібках. Сегорічні всї виїхали на землю тай всї, з винятком послїдної партиї, поселились. Помимо, що сего року велика сила прибуває народу, то між ними стрінеш людий з більшим капіталом, як минувших двох лїт, то значить, що осїлї пишуть, що конче треба до землї і гроша. Так оно є нинї, а що буде на будуче, то як пожиєм то і побачим.

К. Геник.

З полїтичного поля.

До пражскої Politik доносять з Відня, що безпідставним є припущенє, мовби правительство ще в часї лїтних місяців наміряло розпочати полїтичну акцию для примиреня парляментарної незгоди. В проґрамі правительства є передовсїм переведенє угоди австро-угорскої за помочию §. 14. Оголошенє цїсарского розпорядженя в сїй справі наступить рівночасно з санкциєю угодових предложень, ухвалених угорским соймом.

Онодї оголосила Wiener Ztg. буджетову провізорию. Після неї уповажнений мінїстер фінансів на випадок потреби, вистарати ся о позичку в висотї 20 мілїонів зр. на інвестицийні цїли. З тої суми припадає: на будову державних зелїзниць 5,290.000 зр.; на співучасть держави в осягненю капіталів на цїли будови приватних зелїзниць 3,180.000 зр.; на цїли руху державних зелїзниць 798.000 зр. Для Галичини інвестицийний прелїмінар обіймає слїдуючі інвестициї: на будову правительственного будинку (староства) в Кракові 200.000 зр.; на окулїстичну клїнїку в Кракові 160.000 зр.; на медичну клїнїку в Кракові 160.000 зр.; на будову урядового дому в Коломиї 120.000 зр.; на будову державної зелїзницї Галич-Острів (Тернопіль) з відгалуженями Бережани-Підгайцї 1,344.000 зр.; на льокальну зелїзницю Хабівка-Новий Торг 1,300.000 зр.; на будову лїнїї Ходорів-Підвисоке 1,214.000 зр.; на будову буковиньскої зелїзничої лїнїї: Лужани-Залїщики, Глїбока-Серет, Радівцї-Фрассін, Неполоківцї-Вижниця 1,500.000 зр.; на будову зелїзничого переїзду при львівскій улици коло стациї Перемишль-Бакуньчицї і на кошта будови двоторової зелїзницї в трикутнику, що лучить Перемишль і Бакуньчицї 222.700 зр.

До Polit Corresp. доносять Білграду, що репрезентант Сербиї в Царгородї Хрістіч вручив ноту амбасадорам, в якій подає докази на підставі слїдства граничних комісарів та других актів, що напад на границю серуско-турецьку вийшов із сторони Альбанців. Рірночасно Хрістіч іменем сербского правительства зложив заяву представителям других держав, що сербскі війска, сконцентровані на границї, лишать ся на своїх становисках в строго оборонній позициї аж до часу, коли мир буде забезпечений сильною запорукою. Сербске правительство немає жадної иньшої цїли, як привернути нормальні відносини і так само в будучности, як до тепер приложить охотно руку до всього, що могло би довести до осягненя сеї цїли. Нехай лише держави завізвуть порту безпосередно, аби порозуміла ся зі Сербиєю що до вишуканя способів, як можна би захоронити від несупокоїв границї обох держав. в тій самій справі доносять з Парижа, що францускиий амбасадор Констан зроиив представленє Портї, щоби деконечно старала ся удержати мир на турецко-сербскій границї. А з Петербурга надійшли також успокоюючі вісти, особливо що до відношеня до Австриї. Дотичний півурядовий комунїкат каже: Сейчас по одержаню відомости о кровавих бійках на сербско-турецкій границї, мінїстер заграничних справ ґр. Муравєв дав порученє росийскому заступникови в Білгородї, аби зробив приятельскі представленя сербскому правительству. З порученя австро-угорского мінїстерства заграничних справ ґр. Ґолуховского, прилучив ся до сего також і заступник Австро-Угорщини в Білгородї. Оба дипльомати вручили однозвучні ноти. Те саме стало ся також в Царгородї. Отже від самого початку була і є однакова акция зі сторони Росиї і Австро-Угорщини. Умова об х сих держав в балканьскій справі також і сим разом виявила ся сьвітло і з огляду на мирну полїтику Нїмеччини дає сьвітови надію на довгий і тревалий мир.

Наспіла вість, що Краснопуща згоріла. Стара, величава тая деревляна церков з XVII. віку враз з іконостасом вартости 100 тисячів, якому рівного на цїлій Руси не було, пійшли з димом; кажуть, що і дзвінниця з дзвонами литими із турецких гармат, здобутих під Віднем. Нїчого не уратовано. Один з найкращих памятників нашої різби, малярства і архітекури пішов з димом.

Новинки.

— **Геройске дїло академічної »руської« ґімназиї.** Вчерашне число »Галїчанїна« дїлить ся зі своїми читачами дуже радісною вісткою, що сьвято Пушкина у Львові сьвяткували враз із »общерусскими патріотами« також молодї русскі пуцьвірки ученики »русской« ґімназиї — хоч поки що іще лише духом. Прислати они іменно на руки комітету ось яку телеґраму на се сьвято: »Преклоняясь предъ геніяльностью великого русского поети присутствуемъ духомъ на торжествѣ и желаемъ побѣды возвишеннымъ идеаламъ А. С. Пушкина«. — Се будь-що-будь приємна несподїванка для українських патріотів. Але ми не дуже то дивуємо ся. Смаркачі, шкраби пішли на вудку Мончаловского — що, хто зна'чи і не сам уложив сесю телеґраму, або може і заплатив іще! Ми лише хотїли би найти відповідь на се, чому они як раз так зробили. Чому они слухають радше Мончаловского і єму подіхних... як свої професорів руської-рідної мови, руської історії? Чи не в сьому тут вина, що в нашій ґімназиї руська мова та історія береть ся майже на рівні з латиною та грекою— тою мертвеччиною. А все-ж таки наші професори повинні би знати, що се жива, що се рідня мова, що треба добирати всїляких способів, аби вона конче пристала ученикови до серця. На жаль у нас так не дїєть ся:

— **Вступні іспити до I. кляси в ц. к. Францїосифа (рускій) ґімназиї в Тернополи** відбудуть ся дня 15. липня о 9 годинї з рана. Дня 14. липня мають ученики зі своїми родичами або опікунами зголосити ся в канцеляриї ц. к. Дирекциї і принести з собою: 1) метрику хрещеня, 2) сьвідоцтво шкільне з послїдного півроку, 3) посьвідченє від лїкаря поновного щіпленя віспи; 4) таксу вписову 3 зр. 10 кр. Без тих документів не припустить ся нїкого до іспиту. При вписї мають родичі ученика або їх заступї сказати, до котрої ґімназиї має ученик здавати іспит, до рускої чи до польскої. При сїй нагодї просимо уклінно Всч. отцїв духовних і Вп. пп. учителїв, щоли зволили ласкаво се оголошенє оповістити ученикам і пояснити, а родичів і їх заступників поучити, як мають ся поводити.

— **Іспит зрілости з ц. к. ґімназиї в Стрию** відбував ся від 20—23 с. м. під проводом інспектора Е. Дворского. До іспиту з голосило ся 18 учеників публичних а 2 екстернїсти. Іспит здали: а) Русини: Ів. Грищай, Мирон Костишин, Ник. Кравців, Н. Левицкий і Гн. Слободян; — б) Поляки: Ст. Балицкий, В. Буковский, К. Голїцкий, К. Колодзей і Смалявский; — в) жиди: В. Базар, А. Целєр, Дік, М. Рінґер (з відзначенєм) і А. Цалєр. — Чотиром межи тими двом екстернїстам позволено доповнити іспит по фериях а одного жида репробовано на рік.

— **За розрухи в день I. мая с. р.** відбула ся в секциї III. львівского м. дел. суду розправа против одинацятьох демонстрантів, котрі напали були на львівскі пекарнї і потурбували своїх товаришів, що не хотїли взяти участи в робітничім сьвятї. Обжаловані пересидїли звиж шість тижднів у слїдчій вязници. По розправі увільнено вісьмох, а засуджено лише Лопатиньского на 5, Таборского на 2 і Смальця на 1 день арешту.

— **Залитий циганьский табор** Дня 23. с. м. прибула до Самбора банда з 21 циганів під проводом Ів. Керпача з 4 возами і 16 кіньми. Цигани розтаборили ся під Радловицями над берегом Днїстра. За-для дощів вода нагле прибула в ночи, коли цигани спали, і заливши поля і луги відтяла циганів від берега. Рано около 9 години всї вози стояли під водою і тілько завдяки ланцухам, котрими були прикріплені до землї, могли устоятись. Цигани з дїтьми ледви держали ся на возах. Дано знати жандармериї, візвано людий до помочи і спущено тратви. Однак всї стараня доплисти на тратвах до циганів були даремні; вода уносила тратви, одна навіть перевернула ся, а люде, що були на нїй, мало не потонули. Доперва пополудни, коли вода опала, перевезено циганів на берег. Не потерпіли они нїякої шкоди. Циган все викрутить ся!

— **Дрібні вісти.** В Олексові малому замордували Олексу Томкова рідна донька та зять, коли хотїли йти до Тарнополя робити завіщанє. — Мінїстер для Галичини Єнджейович є тепер у Львові. — Ґр. Казимир Баденї вернув із Кіссінґен до Львова. — Стан здоровля маршалка краєвого ґр. Ст. Баденього є доволї добрий. Нема горячки. — Електричний омнїбус появив ся в суботу перший раз на вулицях Берлїна. Проба їзди відбула ся з добрими наслїдками. — У Відни відобрали собі житє два старики: один мав 72 роки житя, другий 80 років. — Намістник ґр. Пінїньский приїхав до Відня в середу рано.

ОПОВІЩЕНЄ.

»Краєвий Союз Кредитовий« подає отсим до відомости, що для руских товариств кредитових видав друки на книгу довжників і продає аркуш по 5 сотиків ($2^1/_2$ кр.), без коштів пересилки. Прочі друки книгові мож набути в товаристві взаїмного кредиту »Віра« в Перемишли, та по вичерпаню запасів друків в тім-же товаристві приступить »Краєвий Союз кредитовий« до виданя всїх друків потрібних для руских товариств кредитових.

При тій нагодї оповіщує ся, що »Краєвий Союз Кредитовий« удїляє руским товариствам кредитовим позички на $5^1/_2$%, як також приймає вкладки щадничі на $4^1/_2$%.

Вкінци пригадує ся, що один членьский удїл в »Краєвім Союзї кредитовім« виносить 50 корон (25 зр.). При плаченю першого удїлу належить зложити вписове на фонд резервовий в квотї 2 корони (1 зр.).

Льокаль товариства: Львів, Ринок ч. 10, II. поверх.

Дирекция.

Телеґрами.

Відень, 29. червня. Цїсар має виїхати до Ішлю вже в понедїлок. Стан здоровля добрий; лїченє веде ся за помочию масажу.

Відень, 29. червня. Угорский президент мінїстрів Кольоман Сель і мінїстер скарбу Люкач перебувають у Відни. Нинї перед полуднем Сель буде на авдиєнциї у цїсаря. Межи иньшим має тепер запасти рішенє що-до відроченя угорского сойму і скликаня спільних делеґаций. Побут Лю-

кача у Відни стоїть в звязи з проєктом закона що-до континґентованя спіритусу.

Прага, 29. червня. Вчера по полудни відбуло ся переведенє мощий кардинала Шенборна з двірця зелїзницї до епископскої палати. В походї взяли участь намістник, власти, аристократия і здвиг публики. В товпі сполошив ся кінь і потратував четверо осіб.

Брукселя, 29. червня. В бельґійскім парляментї на вчерашнім засїданю урядили социялїсти нечувану бучу. Одного з католицких послів потурбовано чинно, президента палати злаяно словами, а служба парляментарна не могла собі дати ради супротив розшалїлих парляментаристів. Президент мусїв замкнути засїданє, а полїция опорожнила ґалєриї.

Льондон, 29. червня. Відділ будови зелїзниць дістав наказ удати ся до Каплянду, а разом з ним мають вислати значні засоби материялів для будови зелїзниць.

Москва, 29. червня. Коло стациї Катань виколїїв ся товаровий поїзд в наслїдок підмитого валу зливою; 17 ваґонів поторощених, 5 ушкоджених. Один кондуктор убитий, а решта прислуги покалїчені.

Ґлейвіц, 29. червня. В копальни Люїза коло Забжи експльодували ґази, причім 11 людий віднесло тяжкі рани.

Казань, 29. червня. Вчерашня злива затопила всї низше положені улицї. Богато будинків завалило ся; страти величезні. З людий не погиб нїхто.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова (приходить о годинї)
	6·10	з Чернівцїв (Іцкан, Галацу), Станиславова
	6·50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно
	7·10	з Зимної-води » » »
	7·40	з Янова
	7·55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
	7·44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
	8·05	» » на дв. головний
	8·15	з Сокаля, Рави рускої
1·30	9·00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
	11·15	з Ярослава і Любачова
1·50	11·55	з Іцкан, Черніцїв і Станиславова
	1·01	з Янова
	1·40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тілько від 7. вер. до 15. пад. включно
2·20	5·15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
2·35	5·40	» » » на дв. голов.
	5·55	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч		
8·45	6·10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова
	6·20	з Іцкан, Сучави
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тілько в недїлї і сьвята
	7·58	
	8·15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно
	8·14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.
	9·21	з Янова тілько від 1. черв. до 15. вер. вкл.
	9·55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту
12·30	10·10	з Чернівцїв, Іцкан (Букарешту), Сучави
	10·08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·25	» » » на дв. голов.
	10·30	з Лавочного (Пешту) Хирова
	12·10	зі Сколього, Калуша
	3·05	з Підволочиск на дворець Підзамче
	3·30	» на дворець головний
2·16	6·00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова (відходить о годинї)
	6·20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
1·55	6·15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
2·08	6·30	» » » дв. Підзамче
2·45	6·30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
8·30	8·45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	9·10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
	9·25	до Янова
	9·35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	9·53	» » » дв. гол.
	10·10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
	12·50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тілько в недїлї і сьвята
	2·15	до Брухович тілько від 1. липня до 10. вересня включно в недїлї і сьвята
	9·45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)
2·55	—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів
	3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
	3·20	до Зимної води тілько від 7. мая до 10. вер.
	3·26	до Брухович » » » »
	5·25	до Ярослава
Ніч		
	6·21	до Іцкан, Радовець, Кімполюнґа, Сучави
12·50	6·40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15, вер.
	6·50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	7·00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	7·10	до Сокаля і Рави рускої
	7·20	до Тернополя дворець головний
	7·42	» дворець Підзамче
	7·47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
	8·35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	9·10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і сьв.
2·36	10·40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10·50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	11·10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	11·32	» » дв. Підзамче
	4·10	до Кракова (Відня, Берлина)
	5.50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский різнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красїцких ч. 5) удїляє пояснень в справах зелїзничих, продає білєти всякого рода і розклади їзди.

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИҐНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3½% АСИҐНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всї иньші находячі ся в обігу 4½% **Асиґнати касові** з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані **почавши від дня 1 мая 1890 по 4%** з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміґрацийного руху в 4. актах.

Цїна книжки брошурованої в картонї 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедия в 3 актах з сїльского житя.

Цїна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. На почтову оплату 5 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична траґедия в 5 актах з другої половини XVI віку.

Цїна книжки брошурованої 40 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 55 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5 актах з міского побуту.

Цїна книжки брошурованої 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовленя з провінциї у автора **ул. Сакраменток ч. 10, Львів.**
У Львові набути можна в Ставропигійскій книгарнї.

Учитель

орґан руского Тов. педаґоґічного двотижневник педаґоґічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменьска ч. 2. Передплата на цїлий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., I. п.

приймає ласкаві замовленя і виконує їх ґустовно і по приступних цїнах.

206

НАУКУ КРОЮ удїляє в осібних годинах

Замісцеві панночки приймає на помешканє

Артист.-лїтературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллєтристика і поезия, ориґінальна і перекладана. Проґрама в заголовку: сильнїйше увзглядняванє артистичного викінченя навіть найбільш тенденцийних творів, — артизм у змістї і формі.

Цїна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: **М. Заячківский, Львів, улиця Зибликевича, число 34.**

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Сьвітло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., IIа по 64 зр. за 100 кіл. loco фабрика.

Вино

в бочках о 135 лїтрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку loco місце продукциї.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в цїнї по: зр. 9·20, 10·20, 10·70, 11·20, а специяльність по 12·20 франко **ВИКО** в 5 кіл. барилках по зр. 3·—, 3·70, 4·10, 4·90 франко. — Иньші товари по умірених цїнах.

78—?

Хорі на легкі

одержать завсїгди певну поміч або пільгу по ужитю мого »**Мальтолю**«, який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флєґма, катар легких і гортанки, дертє в горлї і и. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найлїпшим успіхом, як про се сьвідчать сьвітлї подяки, що надходять кождого дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, витвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволена полїцийно і часто поручають єго лїкарі.

Цїна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або післяплатою.

Фляшка на пробу мар. 2,10.

Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol

Königsberg i. Pr.

Ґімназист

з VII. клясою

прийме на час вакаций лєкцию на селї.

Зголошеня з услівями на адр. »**М. Л., Львів, post. rest.** головна почта«.

Видає і відповідає за редакцию: **Лев Лопатиньский.**

З друкарнї В. А. Шийковского.